

CZEŚĆ PIERWSZA (GODZ.15.00)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

SOFIA. 1.03. funkcjonariusze służby bezpieczeństwa nie dopuścili do koncertu grup rockowych „Czarny Pieprz”, „Światło” i „Cholera” w jednej ze stołecznych szkół pomimo zgody dyrekcji. Nie podano przyczyny zerwania umowy. Przypuszcza się, że chodzi o teksty piosenek negujących bułgarską rzeczywistość. (SIS-WAI)

BURGAS. 5.03. Przedstawiciel Komitetu Strajkowego przy Zespole Portowym Burgas udzielił informacji, że robotnicy kompleksu, którzy domagają się swoich praw już od ok. 2 miesięcy nie osiągnęli żadnego postępu. Pracownicy portu przygotowali votum nieufności wobec Aleksiejewa, zastępcy dyrektora ds eksploatacji, głównego księgowego i naczelnika portu zachodniego, naczelnika działu kadr, naczelnika działu socjalnego oraz naczelników pracowni remontowych. Lista osób, które skompromitowały się wobec robotników zawiera ponad 1000 nazwisk. Został przeprowadzony strajk symboliczny, lecz nie doszło do porozumienia. 23.02. strajk symboliczny przekształcił się w strajk właściwy, przy czym kierownictwo zostało zmuszone do spotkania z Komitetem Strajkowym, doszło do częściowego porozumienia – jednak główne żądanie robotników, aby skompromitowane osoby podały się do dymisji – nie zostało uwzględnione. 27.02. ok. 20.30 tv bułgarska emitowała wiadomość, że doszło do prawnego porozumienia i strajk przerwano. Przedstawiciel Komitetu Strajkowego wyjaśnił, że telewizja nadała wiadomość o porozumieniu zanim zostało ono zawarte. Przedstawił fakty, które określiły rolę miejscowej prasy i części kierownictwa Zespołu Portowego w Burgas w kampanii, w ramach której poprzez nacisk, szantaż i pogróżki wobec strajkujących próbowano wymusić przerwanie protestu. Komitet strajkowy reprezentuje ponad 1000 pracowników. Port w Burgas pozostaje w stanie pogotowia strajkowego, strajkującą zdecydowani bronić do końca osiągniętego porozumienia. Gotowość strajkowa przerodzi się w kolejny strajk, jeśli punkty porozumienia nie zostaną dotrzymane. (SIS-WAI)

SOFIA. 5.03. miały zostać wniesione pod obrady Zgromadzenia np. projekty ustaw – ustawa o zmianach i dopełnieniach w ustawie o własności, ustawa o zmianach i dopełnieniach w ustawie o własności obywateli, ustawa o zmianach i dopełnieniach w ustawie o terytorialnym podziale kraju, ustawa o zmianach i dopełnieniach ustawy kodeks pracy, ustawa: karta prawna w razie kolektywnych sporów w zakresie stosunku pracy, ustawa o budżecie państwa na rok 1990, oraz jako dokument o charakterze normującym miał zostać przedstawiony do rozpatrzenia jednolity program socjalnego, ekonomicznego oraz naukowo-technicznego rozwoju Bułgarii na rok 1990. Ustawa o partiach politycznych miała zostać zdjęta z porządku dnia, ponieważ nie zostały ustalone stanowiska stron pertraktujących przy okrągłym stole. Na następnej sesji Zgromadzenia Narodowego, której termin zostanie dopiero ustalony, zostaną wniesione do rozpatrzenia następujące projekty ustaw: ustawa o wyborach do Zgromadzenia Narodowego, ustawa o partiach, ustawa o zmianie konstytucji. Po przyjęciu tych ustaw przewiduje się, że parlament sam się rozwiąże. Na obu sesjach nie będzie omawiany program antykryzysowy premiera Pawła Łukanowa, ani projekty ustaw o prasie i milicji ludowej. (SIS-WAI)

MIŃSK, 5.03. Sytuacja po niedzielnych wyborach jest optymistyczna dla ugrupowań i organizacji demokratycznych. Według wstępnych danych przekazanych SIS przez redaktora „Nowin BFL” Alesia Suszę, Zenon Poźniak, przewodniczący Sejmu Białoruskiego Frontu Ludowego w jednym z okręgów wyborczych uzyskał 59% głosów. W

pierwszej turze wyborów przeszli np.: Giennadij Gruszewoj, szef komitetu „Dzieci Czarnobyla” przy BFL, redaktor naczelny poczytne-go pisma „Literatura i mastactwa” (literatura i sztuka), Anatolij Wiertinskij. Pozostali kandydaci BFL i jego sojuszników w większości okręgów uzyskali absolutną przewagę, tj. średnio ok. 30–40 proc. Oznacza to, że przeszli oni do II tury jako bezwzględni liderzy dystansując kontrkandydatów. Tak właśnie zwyciężyli działacze demokratyczni, J. Wieczorka, P. Sadowski, M. Tkaczow, J. Chodyka. Charakterystyczne jest również to, że na drugich miejscach po kandydatach BFL przeszli protegowani nomenklatury, zbierając z reguły 5–10 proc. głosów. Wielu niezależnych, tj. nie popieranym ani przez BFL ani przez władzę kandydatów przypadło w pierwszej turze – nie zostali dostrzeżeni przez wyborców w walce dwóch zasadniczych sił politycznych. Szef partii białoruskiej, Sokołow przeszedł w stolińskim okręgu wyborczym. Oblicza się, że w wyborach uczestniczyło 60–70 proc. elektoratu. (SIS-WAI)

CZEŚĆ DRUGA (GODZ.15.50)

INFORMACJE KRAJOWE

KRAKÓW. 5.03. w teatrze Bagatela odbyło się spotkanie z przewodniczącym Konfederacji Polski Niepodległej Leszkiem Moczulskim. Przedstawił on własną wizję aktualnej sytuacji w kraju podkreślając problemy związane ze zbliżającymi się wyborami do samorządów terytorialnych. Zaznaczył on w tym kontekście brak ustawy o samorządzie lokalnym i ordynacji wyborczej. Zasadniczą tezą wystąpienia lidera KPN było, że „zakręt w Polsce staje się lewoskrętny co obciąża rząd Mazowieckiego, który nie podejmuje żadnych działań zmierzających do rozwiązania problemów postkomunistycznej nomenklatury”. Moczulski odniósł się bardzo krytycznie do programu Balcerowicza twierdząc, że jest on „szkodliwy gospodarczo i noieodpowiedzialny politycznie i może stać się przyczyną poważnych rozdzwień między społeczeństwem a ”Solidarnością”, i w rezultacie doprowadzić do społecznego wybuchu. Następnie Leszek Moczulski odpowiadał na pytania z sali dotyczące głównie działalności KPN. (SIS)

KRAKÓW. Oświadczenie Zarządu Regionu Małopolska NSZZ ”S.,: ”Uchwała Krajowej Komisji Wykonawczej z dnia 21.02.90. stworzyła możliwość korzystania w nadchodzących wyborach do samorządów symboli i nazwy „Solidarność”. Nie jest to zasada generalna – nadanie znaku „S” wszystkim Komitetom Obywatelskim i ich kandydatom. Komitety Obywatelskie, z woli ich uczestników, nie wytworzyły jednolitej struktury organizacyjnej, nie wszystkie też są jednolite ideowo. Zarząd Regionu Małopolska uznaje nadanie Komitetom znaku Związku za wzajemne zobowiązanie. Oznacza to czynne poparcie członków Związku i Komisji Zakładowych dla Komitetów i ich kandydatów. Oznacza też, że Komitety Obywatelskie wyłonią kandydatów wiernych wartościom uznawanym przez Związek. Uważamy zatem, że porozumienie wyborcze i w ich wyniku ustawy wyborcze winny powstawać na podobnej podstawie politycznej jak w roku 1989. Kandydaci innych ugrupowań mogą być wedle uznania Komitetów Obywatelskich popierani indywidualnie, bez prawa używania znaku i nazwy „Solidarność”. (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

SOFIA. Przewodniczący Demokratycznego Związku Cyganów w Bułgarii Małosz Romanow w następujący sposób określił cele Związku – zorganizowana walka za pomocą legalnych środków o prawa społeczno-polityczne, socjalno-bytowe, kulturalno-oświatowe dla Cyganów. Podstawowym problemem, który zdaniem przewodniczą-

cego rodzi przestępczość wśród Cyganów są warunki życia w cygańskich gettach, gdzie w głębokiej nędzy wegetują tysiące Cyganów. Romanow nalega, by uznać publicznie, że żyją oni w warunkach katastrofalnych i należy przyznać pierwszeństwo przedsięwzięciom, które mają na celu polepszenie warunków bytowych tej grupy. Małosz Romanow wezwał do pomocy społeczność międzynarodową. Związek dołoży starań, by etos Cyganów w Bułgarii utwierdzał się w swojej autentyczności. Zamierza również walczyć o wprowadzenie fakultatywnej nauki języka cygańskiego w niektórych szkołach, powstanie cygańskiej prasy i ponowne otwarcie teatru cygańskiego. Małosz Romanow powiedział przedstawicielowi APIA: „Nie będziemy przeszkadzać nikomu, kto już urządził lub urządzi swoje życie poza społecznością cygańską. Ale nie wątpię, że duch naszego etosu jest taki, że w przyszłości będą istniały nasze wspólnoty. Według danych nieoficjalnych Cyganów w Bułgarii określa się na 800 tys. osób – większość z nich pozostaje niewolnikami nędzy i przestępczości. To niepokoi, lecz najbardziej niepokojące jest to, że nikt nas nie popiera. Dlatego uważamy, że APIA podając nasze żądania – pomagają nam w sposób nieoceniony. (...) Osobiście mogę powiedzieć, że jesteśmy za Unią Sił Demokratycznych.” (SIS-WAI)

SOFIA. 4.03. rozpoczęło się milczące czuwanie kilkudziesięciu tysięcy muzułmanów. Będą oni trwać w czuwaniu pod świątynią św. Aleksandra Newskiego do czasu, przywrócenia im prawa posługiwania się ich muzułmańskimi imionami, których zostali pozbawieni za czasów Żiwkowa. O 1.30 w nocy przyszedli do nich przewodniczący Niezależnej Federacji Pracy „Podkrepa” i przewodniczący Ruchu Inicjatywa Obywatelska. Wśród nielicznych grup pojawiały się nastroje skierowane przeciwko Unii Sił Demokratycznych. Premier Andriej Łukanow skierował wezwanie do obecnych na placu przed Zgromadzeniem Narodowym turekojęzycznej, do opuszczenia placu. Ludzie nie podporządkowali się. A. Łukanow poinformował o ustawie o imionach obywateli bułgarskich zapewniając, że ustawa będzie liberalna. Udzielono ostrzeżenia, że sesja Zgromadzenia Narodowego nie rozpocznie się, dopóki plac nie zostanie opuszczony. Kulminacją było wezwanie Ibrachima Karpaczewa, członka kierownictwa Narodowego Stowarzyszenia Obrony Praw Człowieka o spokój i cierpliwość. (SIS-WAI)

06.03.90 CZĘŚĆ TRZECIA (GODZ.17.50)

INFORMACJE KRAJOWE

SZCZECIN. Komisja Zakładowa „Solidarności” pierwszego oddziału krajowego Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Szczecinie podjęła 6 marca br. uchwałę domagającą się odwołania ze stanowiska zastępcy dyrektora ds. technicznych, a także czterech innych osób z kierownictwa oddziału. „Tych pięć osób toleruje picie alkoholu na terenie przedsiębiorstwa, w czym również sami uczestniczą. Są także aroganccy wobec pracowników.” – oświadczył przedstawiciel KZ NSZZ „S”. Komisja Zakładowa wydała również oświadczenie, w którym uznała że dyrekcja jest odpowiedzialna za niewłaściwą politykę kadrową, która pozwala na pozostawianie w zakładzie osób skompromitowanych i nieprzydatnych, podczas gdy dobrzy pracownicy zagrożeni są zwolnieniami. (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

PRAGA. 6.03. odbyła się konferencja prasowa Europejskiej Asocjacji Współpracy Narodowej (EUREG). Przedstawiciel Centrum Koordynacyjnego Forum Obywatelskiego Daniel Korte przedstawił cele konferencji „Czechosłowacja w Europie demokratycznej” zorganizowanej przez EUREG i CK FO w dniach 4–7.03 w Pradze. Konferencja

przygotowana została z myślą o przedstawicielach sił demokratycznych w Czechosłowacji, którzy omówili w jej trakcie problemy przeprowadzenia wyborów do demokratycznego parlamentu. Prezydent EUREG – Karl-Heinz Reinheimer wyjaśnił, że celem jego asocjacji jest popieranie najmniej rozwiniętych części Europy. Przedstawiciele asocjacji wyjaśnili także zasady działania środków masowego przekazu w krajach zachodnioeuropejskich. Kierują się one zasadami rynkowo-ekonomicznymi, a o treści informacji w RiTv decydują komitety składające się z przedstawicieli wszystkich grup społecznych. (SIS-WAI)

BRNO.6.03. powstała nowa ogólnopaństwowa organizacja zrzeszająca sympatyków zwierząt domowych i gospodarczych o nazwie Liga Ochrony Zwierząt. Liga nawiązuje do tradycji Towarzystwa Ochrony Zwierząt, które zostało zlikwidowane razem z ustawą o ochronie zwierząt po przewrocie komunistycznym na początku lat 50-tych. Liga zamierza zorganizować na terenie całego kraju sieć schronisk dla opuszczonych i bezdomnych zwierząt. (SIS-WAI)

WORKUTA. 4.03 odbyły się wybory do Rad Lokalnych i władz Rosyjskiej Federacji. Według wstępnych danych przewodzą dwie osoby, minister przemysłu węglowego Szczatow i członek Komitetu Strajkowego Workuty W.Jakowlew. Do wieczora głosy oddało 53,9 proc. wyborców. O godz. 18.30 Miejska Komisja Wyborcza zwróciła się przez radio do wyborców którzy jeszcze nie oddali głosu z apelem o udanie się do urn. Organizacja Niezależny Ruch Robotniczy, której siedziba mieści się w miejscowości Wograszor, niejednokrotnie zwracała się do społeczeństwa o bojkot wyborów gdyż według ONRR-u kandydaci o poglądach demokratycznych zostali usunięci z list wyborczych pod różnymi pretekstami. Apel ONRR poparł miejscowy oddział Związku Demokratycznego. Miejski Komitet Strajkowy Workuty wezwał do aktywnego uczestnictwa w wyborach. W wielu punktach wyborczych zasiadają mężowie zaufania MKS, jednak nawet w tych punktach notowane są pewne nadużycia. (SIS-WAI)

UFA. W 10 okręgach wyborczych do Rady Miejskiej większość wyborców głosowała przeciw wszystkim wysuniętym kandydatom, wskutek czego żaden z nich nie otrzymał wymaganej liczby głosów. Na dwieście miejsc w Radzie Miejskiej przypada 1082 kandydatów. W głosowaniu uczestniczyło 70 proc. elektoratu. (SIS-WAI)

KISZYNIÓW. W ponad 140 z 380 okręgów wyborczych wybrano deputowanych. Druga tura wyborów odbędzie się tu 10.03. Około 60 proc. kandydatów na deputowanych, popieranych przez Ludowy Front Mołdawii przeszło w pierwszej turze wyborów. Jest rzeczą charakterystyczną, że 4.03 wybrano również 22 pierwszych sekretarzy Komitetów Rejonowych KPZR. Niektórzy z nich byli popierani przez Front Ludowy Mołdawii. 4.03 odbyło się również posiedzenie Rady Frontu na którym rozpatrywano sytuację w tych okręgach gdzie wybrano deputowanych nie popieranych przez LFM. (SIS-WAI)

BIELGOROD. 4.03 w miejscowości Bolszetniace wyborcy dostali karty wyborcze z wykreślonymi nazwiskami niektórych kandydatów na deputowanych, popierających demokratyczne przemiany. Jednak większość wyborców odniosła się do tego obojętnie nie zaprotestowała i wrzuciła karty wyborcze ze skreśleniami. (SIS-WAI)

TASZKIENT. 4.03 w Uzbekistanie odbyła się druga tura wyborów do Rady Najwyższej i Rad Lokalnych. W punktach wyborczych mieli stałe dyżury przedstawiciele Ruchu „Birlik” i innych organizacji demokratycznych. (SIS-WAI)

KOSTROMA. 1.03 odbyło się zebranie Ludowego Frontu Kostromy, które próbowano przekształcić w konferencję ustawodawczą opie-

rajac się na decyzji Rady Komisarzy Ludowych z 1932 roku „O porządku organizowania, rejestrowania stowarzyszeń dobrowolnych”. Zebrani mieli do rozpatrzenia statut, program i deklarację Frontu Ludowego. Kolportowano również odezwę wyborczą FL. Kością niezgody stał się nieoczekiwany problem czy dana organizacja społeczno polityczna wchodzi czy też nie wchodzi do FL Rosji lub FL Centrum Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Radzieckiej. Większością głosów przyjęto tezę o pełnej autonomii i niezależności FL Kostromy. Na zebraniu przegłosowano odezwę do Obwodowego Komitetu Wykonawczego, Rady Najwyższej RSFR oraz Rady Najwyższej ZSRR w związku z zakazem przeprowadzenia wiecu przedwyborczego w dniu 3.03, który zamierzał przeprowadzić FL. po burzliwej dyskusji przyjęto wszystkie dokumenty FL.(SIS-WAI)

CZĘŚĆ CZWARTA (godz.18.10)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

LENINGRAD. 03.03. W przeddzień wyborów kolportowano w mieście ulotki sporządzone przez grupę wydawniczą Związku Demokratycznego. Czytamy w nich między innymi „Uczestnictwo w wyborach to samooszukiwanie się. Bojkot wyborów to votum nieufności w stosunku do systemu totalitarnego. po dziesięcioleciach gwałtów i łgarstw proponują nam dobrowolną akceptację tego instrumentu z którego pomocą ci, w których ręku spoczywa realna władza będą nadal nami manipulować. w styczniu 1918 roku przelano krew robotników którzy wyszli na demonstrację poparcia wybranego zgodnie z prawem Zgromadzenia Ustawodawczego, które zostało rozpędzone przez bolszewików ponieważ zagrażało ich władzy. W styczniu 1990 roku znów przelana została krew. Historia ZSRR to krwawy łańcuch zbrodni przeciw ludzkości. Jego koniec nastąpi wtedy kiedy odmówimy uczestnictwa w grach proponowanych przez tę władzę. Kiedy nie będziemy wybierać „swoich”, deputowanych do „swoich”, Rad czyniąc z nich zakładników zbrodniczego systemu. Obserwujemy budzący natchnienie przykład krajów Europy Wschodniej, zwłaszcza Czechosłowacji, Praska jesień 1989 to pokojowa demokratyczna rewolucja. Tylko tak możemy rozwiązać problem władzy w warunkach systemu totalitarnego. Tymczasem proponują nam wciąż tę samą wronę ubraną w pawie pióra, która kracze ze wszystkich sił. Precz z samodzierżawiem KPZR. Bojkot wyborów do Rad totalitarnych. Cała władza w ręce zgromadzenia ustawodawczego.” (SIS-WAI)

TALLINN. 3.03 odbyło się wspólne posiedzenie kierownictwa Frontu Ludowego Estonii oraz Estońskich Komitetów Obywatelskich. Przyjęto uchwałę, że istnienie obecnych struktur władzy może być rozpatrywane w aspekcie niepodległości Estonii wyłącznie jako mechanizm techniczny okresu przejściowego przy jednoczesnym jednoznacznie odrzuceniu ich prawa do inicjatywy ustawodawczej bądź też przedstawicielstwa państwa estońskiego, ponieważ nie były one utworzone i uprawnione przez naród Estonii. (SIS-WAI)

ERYWAŃ. 3.03 w gazetach republikańskich opublikowano listę okręgów wyborczych do Rady Najwyższej Armenii. Włączono do niej

Górny Karabach, zgodnie z decyzją Rady Najwyższej Armenii oraz Rady Górnej Karabachu z dnia 1.12.1989.(SIS-WAI)

CZĘŚĆ PIĄTA (GODZ.22.00)

INFORMACJE KRAJOWE

WARSZAWA. Związek Polskich Artystów Plastyków wystosował list do ministra Aleksandra Paszyńskiego w sprawie projektu nowelizacji Prawa Lokalowego. Czytamy w nim m.in.: „Zwracamy się do Pana w związku z przygotowanym projektem nowelizacji Prawa Lokalowego, który w ramach urynkwienia zrównuje status pracowni twórcy ze statusem sklepu czy warsztatu rzemieślniczego. Protestujemy przeciwko temu zrównaniu, które stanowi przerażające zagrożenie dla artystów plastyków i które zostało sformułowane bez żadnej konsultacji ze środowiskiem i z naszym Stowarzyszeniem. Ponieważ nigdy i w żadnym wypadku nie można utożsamiać twórczości z wytwórczością – protestujemy stanowczo przeciwko lokalizowaniu nas w sferze produkcyjnej. (...) Postulujemy wprowadzenie do wspomnianej nowelizacji zapisu o pracowni twórcy, z czynszem w wysokości realnych kosztów utrzymania i bez przymiotnika „użytkowy”, – tak, jak nie jest lokalem użytkowym mieszkanie, gdzie powstaje dzieło literackie, naukowe czy partytura. (...)” (SIS)

INFORMACJE ZAGRANICZNE

SOFIA. 5.03. odbyło się posiedzenie Zrzeszenia Monarchistycznego „Oświecenie”, na którym przyjęto program i statut zrzeszenia. Wśród zebranych (400 osób) obecni byli przedstawiciele Klubu Przyjaciół Konstytucji Tarnowskiej (pierwsza konstytucja wyzwolonej spod jarzma tureckiego Bułgarii, dająca duże uprawnienia dla monarchy), Partii Konserwatywnej i Konstytucyjnej Partii Monarchistycznej. W całej Bułgarii istnieje ok 5–6 tys. zwolenników monarchii skupionych w różnych partiach. Zebrani rojalisci uczcili swoje spotkanie szampańem.(SIS-WAI)

SOFIA. 5.03. w biuletynie wydawanym przez parlament bułgarski opublikowano dane na temat stanu majątkowego obecnych członków rządu. Wynika z nich, iż bułgarscy ministrowie żyją w warunkach materialnych niewyróżniających ich od reszty społeczeństwa. Posiadają przeciętne mieszkania, niewielkie sumy zgromadzone na kontach bankowych i popularne samochody, przeważnie marki Lada (jeden z ministrów jeździ nawet Trabantem). 6.03. do redakcji opozycyjnej gazety „Demokracja” dzwonili ludzie, którzy proponowali zbiórkę pieniędzy na „biednych” ministrów.(SIS-WAI)

SOFIA. 6.03 przed gmachem parlamentu zebrali się strajkujący górnicy. Są oni zaniepokojeni niekonstruktywną postawą rządu. Spośród wiecujących wybrana została delegacja, którą przyjął premier Łukanow. Podczas rozmowy, premier oświadczył, że rząd nie przyjmuje do wiadomości porozumień podpisanych z komitetem strajkowym. Górnicy postanowili kontynuować strajk do czasu uznania przez władze zawartych porozumień. 6.03 w bułgarskim radiu nadano audycję przedstawiającą tragiczny stan bułgarskiej energetyki i zagrożono wyłączeniami prądu w większych ośrodkach miejskich. Niedomagania energetyki w całości zrzucano na strajkujących górników.(SIS-WAI)